

PEDAGOGIKA

T. XXVII

nr 1

RADA NAUKOWA

- Krystyna ABLEWICZ (Uniwersytet Jagielloński)
Romuald GRZYBOWSKI (Uniwersytet Gdański)
Krzysztof JAKUBIAK (Uniwersytet Gdański)
Wiesław JAMROŻEK (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Janina KAMIŃSKA (Uniwersytet Warszawski)
Hanna MARKIEWICZ (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie)
Adam MASSALSKI (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
Andrzej MEISSNER (Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji
w Lublinie) – przewodniczący
Wiktor OLIJNIK (Uniwersytet Zarządzania Edukacją w Kijowie)
Jozef PŠENAK (Uniwersytet Jana Amosa Komeńskiego w Bratysławie)
Kazimierz RĘDZIŃSKI (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie)
Grażyna RYGAŁ (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Czę-
stochowie)
Alina SBRUJEWA (Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny
im. A. Makarenki w Sumach)
Stefania WALASEK (Uniwersytet Wrocławski)
Adam WINIARZ (Wsztechnica Świętokrzyska w Kielcach)

LISTA RECENZENTÓW

- Switłana KONDRATJUK (Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. A. Makarenki
w Sumach)
Ewa KULA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
Elżbieta MAGIERA (Uniwersytet Szczeciński)
Bohumil NOVÁK (Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu – Czechy)
Tomasz OLCZANOWSKI (Uniwersytet w Białymstoku)
dr hab, prof. Jurij PELEKH (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długo-
sza w Częstochowie)
Jerzy POTOCZNY (Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie)
Andrzej RAJSKY (Uniwersytet Trnavski w Trnawie – Słowacja)
Eleonora SAPIA-DREWNIAK (Uniwersytet Opolski)
Kazimierz SZMYD (Uniwersytet Rzeszowski)
Janusz SZTUMSKI (Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. W. Korfańtego
w Katowicach)
Ewa WYSOCKA (Uniwersytet Śląski)
Adam A. ZYCH (Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu)

Nadesłane do redakcji artykuły są oceniane anonimowo przez dwóch Recenzentów

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie**

PEDAGOGIKA

**tom XXVII
nr 1**

Częstochowa 2018

Redaktor naukowy
Kazimierz RĘDZIŃSKI

Redaktorzy tomu
Kazimierz RĘDZIŃSKI
Mirosław ŁAPOT

Redaktor naczelny wydawnictwa
Andrzej MISZCZAK

Korekta
Dariusz JAWORSKI

Redakcja techniczna
Piotr GOSPODAREK

Projekt okładki
Janusz PACUDA

PISMO RECENZOWANE

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

© Copyright by Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2018

ISSN 2545-3041

Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego
Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I

EDUKACJA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA

Anna KLIM-KLIMASZEWSKA	
Oczekiwanie rodziców wobec edukacji przedszkolnej	15
Renáta BERNÁTOVÁ	
Premeny primárneho vzdelávania v Slovenskej republike v 21. storočí	31
Aleksandra KRUSZEWSKA	
Empatia jako ważny czynnik w procesie komunikacji i interakcji międzyosobowej dzieci w wieku przedszkolnym	39
Urszula SŁYK	
Nauczyciel jako twórca procesu edukacyjnego a kreatywna aktywność muzyczna uczniów nauczania początkowego	51
Marzenna MAGDA-ADAMOWICZ	
Nieobecny dyskurs wychowania seksualnego w klasach I–III	65
Stanisława NAZARUK, Ewa TOKAREWICZ	
Rozwój motoryki małej u dzieci 5-letnich w aspekcie ich potrzeb edukacyjnych	77
Anna WARZOCHA	
Wczesnoszkolna tradycja i nowe media – prolegomena	91
Aleksandra SIEDLACZEK-SZWED, Agata JAŁOWIECKA-FRANIA	
Pozycja socjometryczna ucznia z dysfunkcją narządu słuchu w klasie ogólnodostępnej w młodszym wieku szkolnym	103
Agnieszka LESZCZ-KRYSIAK	
Drugie śniadanie dzieci w wieku wczesnoszkolnym jako element zachowań zdrowotnych związanych z odżywianiem	115
Paweł GARBUZIK, Katarzyna GARBUZIK	
O znaczeniu i wartości baśni w pracy pedagogicznej	129
Aleksandra KAMIŃSKA	
Elementy tradycyjnej duchowości w rozwoju duchowym realizowanym w szkole powszechnej	139

CZĘŚĆ II

FILOZOFIA WYCHOWANIA, PEDAGOGIKA SPOŁECZNA I SPECJALNA

Dominik KUBICKI	
Integralność natury człowieczej jako wyzwanie edukacyjne dla pedagogiki	155
Paweł ZIELIŃSKI	
Teleologia i aksjologia wychowania chińskiej szkoły Czystej Ziemi – Jingtuzong	169
Andrej RAJSKÝ	
Home and the Loss of Home. Reflection on the Anthropological Situation	183

Iwona WAGNER, Hanna WIŚNIEWSKA-ŚLIWIŃSKA Zabezpieczenie społeczne osób niepełnosprawnych – zarys problemu	193
Jarosław JAGIEŁA Model zakwestionowanej transakcji Julie Hay z edukacyjnej perspektywy	209
Karol MOTYL Transakcyjne formy strukturalizacji czasu a jego percepcja wśród studentów (na przykładzie Polski oraz Bośni i Hercegowiny)	221
Wioletta SOLTYSIAK Zarządzanie czasem w okresie późnej dorosłości	231
Rafał GŁĘBOCKI Analityka ilościowa i jakościowa a kształcenie w społeczeństwie sieci	239
Mariola MIROWSKA The Needs and Expectations of Students in Higher Education: a New View on the Management of Educational Institutions	253
Katarzyna PAJAŁ Miłość i związki – perspektywa młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym	261
Iwona SKRZYPCZYK-GALKOWSKA Nastolatek z zespołem Aspergera w szkole ogólnodostępnej. Wskazówki metodyczne do pracy nauczyciela polonisty	271
Monika BADOWSKA-HODYR Podtrzymywanie więzi z rodziną a readaptacja społeczna z perspektywy więźniów długoterminowych posiadających dzieci w wieku do 15 roku życia	285
Anna WOJNOWSKA Subkultura hip-hop a resocjalizacja nieletnich	303
CZĘŚĆ III	
HISTORIA EDUKACJI	
Barbara KOWALSKA O wychowaniu w średniowiecznej rodzinie na podstawie „Żywotu Doroty z Mątów”	313
Ewa KULA <i>Ad maiorem Dei gloriam</i> . Ekszejuici w służbie Komisji Edukacji Narodowej w szkole w Kamieńcu Podolskim	325
Roman PELCZAR Losy szkół jezuickich z terenu przedrozbiorowego województwa ruskiego po kasacie zakonu Towarzystwa Jezusowego (w 1773 r.)	339
Kazimierz RĘDZIŃSKI Szkoła Początkowa w Borzymowie w guberni kieleckiej (1865–1914)	355
Elżbieta MAGIERA Obowiązki kierownika szkoły powszechnej w Polsce w latach 1932–1939 w świetle zaleceń centralnych władz oświatowych	389
Mirosław ŁAPOT Działalność Państwowego Pedagogium we Lwowie (1937–1939)	409

Izabela WRONA-MERYK	
Organizacja i rozwój Żeńskiego Seminarium Nauczycielskiego w Częstochowie w latach 1914–1936. Zarys problematyki	452
Katarzyna ZALAS	
Warunki materialne szkół powszechnych w Częstochowie w latach 1918–1939	445
Aleksandra CZARNECKA	
Popularyzacja systemu pedagogicznego Marii Montessori na łamach czasopisma „Wychowanie w Przedszkolu” w latach 1989–2017	457
RECENZJE	
Agnieszka SIKORA-BALICKA	
[rec.] <i>Encyklopedia starości, starzenia się i niepełnosprawności</i> , pod red. Adama A. Zycha, Stowarzyszenie Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski, Katowice 2017, t. 1–5	475
Kazimierz SZMYD	
[rec.] Mirosław Łapot, <i>Szkolnictwo żydowskie we Lwowie (1772–1939)</i> , Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2016, ss. 591	479

CONTENTS

PART I

NURSERY SCHOOL AND EARLY-SCHOOL EDUCATION

Anna KLIM-KLIMASZEWSKA Parents' expectations of pre-school education	15
Renáta BERNÁTOVÁ Changes in primary education in the Slovak republic in 21st century	31
Aleksandra KRUSZEWSKA Empathy as an important factor in communication and interpersonal interaction among pre-school children	39
Urszula SŁYK Teacher as a creator of educational process and the creative musical activity of children in primary school grades I–III	51
Marzenna MAGDA-ADAMOWICZ The missing discourse of sex education in primary school grades I–III	65
Stanisława NAZARUK, Ewa TOKAREWICZ Fine motor development in 5-year-old children in the aspect of their educational needs	77
Anna WARZOCHA Traditional teaching and new media in early school education. Prolegomena	91
Aleksandra SIEDLACZEK-SZWED, Agata JAŁOWIECKA-FRANIA The sociometric position of a hearing impaired child of grades I-III in a mainstream primary school	103
Agnieszka LESZCZ-KRYSIAK The second breakfast of children in early school age as an element of health related behaviors connected with nutrition	115
Paweł GARBUZIK, Katarzyna GARBUZIK On the meaning and value of fairy tales in pedagogical work	129
Aleksandra KAMIŃSKA Elements of traditional spirituality in spiritual development implemented in primary schools	139

PART II

PHILOSOPHY OF EDUCATION, SOCIAL AND SPECIAL PEDAGOGY

Dominik KUBICKI Integrity of Human Nature as an Educational Challenge for Pedagogics	155
Paweł ZIELIŃSKI Teleology and axiology of upbringing of the Chinese Pure Land School – Jingtuzong	169
Andrej RAJSKÝ Home and the Loss of Home. Reflection on the Anthropological Situation	183

Iwona WAGNER, Hanna WIŚNIEWSKA-ŚLIWIŃSKA	
Social security for people with disabilities - an outline of the problem	193
Jarosław JAGIELA	
Julie Hay's model of refracted transaction from the educational perspective	209
Karol MOTYL	
Transactional forms of time structuring and time perception among students (on the example of Poland and Bosnia & Herzegovina)	221
Wioletta SOLTYSIAK	
Time management in old age	231
Rafał GŁĘBOCKI	
Quantitative and Qualitative Analytics and Education in the Network Society	239
Mariola MIROWSKA	
The Needs and Expectations of Students in Higher Education: a New View on the Management of Educational Institutions	253
Katarzyna PAJAŁ	
Love and relationships viewed by teenagers at the risk of social maladjustment	261
Iwona SKRZYPCZYK-GALKOWSKA	
Teenager with Asperger Syndrome in a mainstream school. Work method tips for Polish teachers	271
Monika BADOWSKA-HODYR	
Maintaining family ties in the context of social readaptation from the perspective of long-term prisoners with children under 15	285
Anna WOJNOWSKA	
Hip-hop subculture and the resocialization of the juvenile	303
 PART III	
HISTORY OF EDUCATION	
Barbara KOWALSKA	
Education in the Medieval family based on "Life of Dorothea of Montau"	313
Ewa KULA	
<i>Ad maiorem Dei gloriam</i> ("To the greater glory of God"). Ex-Jesuits in the service of the National Education Board at the school in Kamieniec Podolski	325
Roman PELCZAR	
The fortunes of Jesuit schools from the pre-partition territory of the Ruthenian voivodeship after the suppression of the Society of Jesus (in 1773)	339
Kazimierz RĘDZIŃSKI	
Elementary School in Borzymów (1865–1914)	355
Elżbieta MAGIERA	
Duties of a head of an elementary school in Poland in the interwar period after 1932 in the light of the recommendations of the central education authorities	389
Mirosław ŁAPOT	
The Lviv Pedagogium between 1937 and 1939	409

Izabela WRONA-MERYK	
Organization and development of Teacher Training Seminary for Women in Częstochowa in the years: 1914–1936. Outline of the subject	425
Katarzyna ZALAS	
Financial conditions in primary schools in Częstochowa in the years 1918–1939	445
Aleksandra CZARNECKA	
Popularization of Maria Montessori’s method of education on the pages of the pedagogical journal “Education in Kindergarten” between 1989 and 2017	457
REVIEWS	
Agnieszka SIKORA-BALICKA	
[rev.] <i>The Encyclopedia of Old Age, Ageing, and Disability</i> , ed. Adam A. Zych, Towarzystwo Thesaurus Silesiae, Katowice 2017, t. 1–5	475
Kazimierz SZMYD	
[rev.] Mirosław Łapot, <i>Jewish schooling in Lviv (1772–1939)</i> , Wydawnictwo AJD w Częstochowie, Częstochowa 2016, pp. 591	479